Versió catalana

.htm .doc

sisco:
un testimoni
i una esperança

TOT RECORDANT
EN FRANCESC VINYES I SABATÉ

Neus Baena Gallardo

Com he conegut el Sisco
a partir del que m'han anat explicant els seus amics
i a partir del que he llegit sobre ell.

Hola, bona tarda, moltes gràcies a totes les persones que aquest vespre us heu apropat a la parròquia de Camp Clar per assistir a aquest acte en record del Francesc Vinyes.

Jo no soc de Tarragona, no soc dels barris de Ponent, però em sento molt propera als companys, amics i amigues del Francesc Vinyes. Fa uns anys vaig decidir que volia estudiar l'Església que va ser crítica amb el nacionalcatolicisme i finalment vaig acabar

fent una **tesi doctoral sobre els sacerdots i religiosos obrers de Reus i Tarragona**, però també de totes les persones i grups amb qui es van relacionar i van compartir la vocació d'aproximació al món obrer i van teixir xarxes d'amistat, solidaritat, pensament, ideals i acció contra el règim franquista. Vaig fer moltes **entrevistes** i en alguns casos vaig repetir fins a quatre tongades amb el mateix testimoni oral. Però encara em queden per fer i avui continuo entrevistant gent sempre que puc. No em canso de fer preguntes i repreguntes perquè em **fascina** com uns joves seminaristes o estudiants religiosos que es van ordenar com a sacerdots –i d'altres que no van arribar a ordenar-se– van decidir **introduir-se en l'univers obrer**, treballar manualment a fàbriques i petits tallers i residir als barris on també hi vivien les classes treballadores. Deixar de banda el seu privilegi, portar a terme un testimoni silenciós i coherent amb una Església allunyada del poder, viure la fe d'una altra forma (molt més real i alineada amb la vida diària), qüestionar l'ideal teòric de sacerdot que els havien inculcat als seminaris i centres eclesiàstics on es van formar, o renunciar al seu sou com a capellans i tan sols viure de les seves mans, eren alguns dels **elements que els van caracteritzar** i sobre els quals vaig voler aprofundir. També els seus **compromisos** en el món obrer, social, polític, sindical, de cobertura de la clandestinitat o de participació en el moviment associatiu dels barris on van viure.

Evidentment, m'hagués encantat **conèixer el Sisco**, com l'anomena la seva gent estimada. No vaig tenir aquesta fortuna, amb la qual cosa, quan el **Miquel Sunyol** em va demanar si podia parlar durant 15 minuts sobre ell a partir de tot allò que m'havien explicat a les entrevistes i també a partir de tot el que havia pogut llegir sobre ell, no vaig dubtar massa. Li dono les gràcies públicament al Miquel per aquest honor i per aquest regal. Sempre dic que la millor part de la investigació que vaig poder desenvolupar és la **cara humana**, tot el que he après de persones molt valentes, transgressores i compromeses amb les seves causes, les seves conviccions i la seva recerca incansable de viure amb honestedat i coherència.

Sobre el Francesc Vinyes em van parlar diverses persones, especialment els seus companys. Aniré d'un en un:

En primer lloc, **l'Agustí Ayats**, el company sacerdot obrer i amic del Francesc Vinyes.

L'Agustí va estudiar del 1970 al 1975 a Barcelona, a la **Facultat de Teologia de Catalunya**. Feia un any que s'havia inaugurat i els seminaristes de Tarragona s'hi van incorporar a la nova Facultat. Aquí és on ja va tenir contacte amb el seu company, dos anys més gran que ell i que ja hi era a la Facultat. El Sisco ja havia connectat amb capellans obrers de Barcelona, militants de l'HOAC, i precisament no vivia a la residència de Teologia, sinó a la Trinitat Vella, a casa del Mossèn Josep Farràs. Amb ell es trobaven regularment totes les setmanes, feien revisió de vida. Eren els últims anys del franquisme, hi havia efervescència social i política a tots els nivells, i aquest context el van viure amb intensitat.

El curs 1974-75, el F. Vinyes ja havia acabat la Teologia i tots dos van anar a un barri de Reus, les aleshores **parcel·les Plana**, Sant Joan. Allà no hi havia església, hi havia uns locals, i anaven divendres a la tarda i s'hi passaven dissabte i

diumenge amb Mn. **Josep Asens** fent catequesi, ajudant i convivint amb la gent, i dormint a uns locals de la parròquia. El Sisco va buscar feina també a Reus i va estar un temps a la residència de capellans al centre, a l'hospital de Sant Joan, treballant de bobinador. També va estar durant tot un curs a la barriada de Reus de la **Bassa del Just**, a la carretera de Reus a Salou. L'Agustí hi acudia els caps de setmana perquè estava cursant 5è a Barcelona.

A l'estiu de 1975, l'Agustí es va unir al **pis del barri d'Icomar** on ja hi eren el F. Vinyes i el Jesús Lara, un altre company que va estar durant un any i treballava a una empresa química de Vila-seca. També s'hi va incorporar el **Toni Valcárcel**, que hi va ser allà fins el 1978. Aquest pis d'Icomar l'havien agafat prèviament els **jesuïtes** que també van anar als barris de Ponent, però en paraules de l'Agustí, com que ells eren «més d'eficàcia», van adonar-se que era un barri petit, no hi havia massa moviment i van optar per anar a Bonavista, que és on hi havia més «caliu» sindical i moviment obrer.

Al petit barri d'Icomar, el Francesc Vinyes i l'Agustí Ayats, hi van ser durant 11 anys, **de 1975 a 1986**. Allà no hi van tenir una parròquia adjudicada. De fet, després de la jornada laboral, anaven a l'associació de veïns. Van crear el moviment del barri, a la primera junta hi van ser ells i posteriorment l'Agustí va estar a la Federació d'Associacions de Veïns bastants anys. El Sisco treballava a una fàbrica de pinsos al polígon Francolí, pesant camions a la bàscula.

L'opció va ser buscar una vivenda i buscar un barri per conviure amb la gent. El plantejament era de no fer de capellans, de no estar dins de l'Església institucional, o estar un mínim per no trencar. I més aviat **potenciar moviments del món obrer**, l'HOAC, la JOC i les comunitats populars. Aquest fou l'ambient on s'hi van moure i ells, des del principi, els dissabtes es van trobar a Icomar unes 14 o 15 persones, acudint entre elles els franciscans o les missioneres seculars que vivien a Tarragona, persones crítiques amb les parròquies i amb l'Església institucional.

Durant aquells anys, els sacerdots obrers d'Icomar van tenir molt **poca relació amb els capellans companys** i es van trobar com en un altre món. Els altres sacerdots consideraven que ells se situaven al marge de la institució. I a nivell d'Església els tenien una mica com a *raros*, malgrat que ja s'havia materialitzat l'experiència del Jaume Fernàndez i el Ramon Pedro com a capellans obrers dels barris de Pelai i Sol i Vista de Reus. Segons l'Agustí, entre les persones que els van donar un **major suport**, tant per l'ordenació com per seguir treballant, s'hi van trobar l'aleshores el vicari general, Josep Martí Aixalà, ja que el bisbe Pont i Gol els va acceptar però no ho acabava de veure clar. També Mn. Ricard Cabré els va cridar en algunes ocasions per anar a fer confessions i alguna celebració.

Toni Valcárcel

Estudiant de teologia i obrer que hi va ser durant tres anys a Icomar (1975-78): explicava que des que feia 2n o 3r de Teologia, ell i alguns companys, no tots, creien que la millor manera de servir a Déu i a l'Església era incardinar-se amb els pobres. Per tant, van fer de manera clara i contundent una **opció pels pobres**. Va anar a viure a Icomar perquè ja hi havia un company seu una miqueta més gran, el

Sisco Vinyes. Van acabar els tres, el Sisco, l'Agustí i el Toni. Ell també em va explicar que els companys d'Icomar estaven en contra de les **parròquies** perquè creien que aquestes s'havien convertit en institucions eclesiàstiques que només es limitaven a servir sagraments, però que no constituïen un lloc de trobada ni de comunió. I per això van iniciar la **primera comunitat de base** que va haver-hi a Tarragona. Cada dissabte es reunien unes 15 o 20 persones i feien la lectura de la paraula i l'eucaristia, de la qual se n'encarregaven l'Agustí o el Sisco. I allò va ser un primer **nucli de comunitat de base**: «nosaltres crèiem que l'Evangeli i la vida de l'Església s'havia de fer sempre en comunitat, i no amb un capellà que està allà dalt i l'altre que està allà baix».

Josep Sementé

Company d'estudis del Francesc Vinyes, vinculat al món obrer cristià, alliberat de la JOC i fundador a Tarragona de les Plataformes Anticapitalistes, va sostenir que el Sisco va ser el gran impulsor de les **lluites contra els operaris diocesans al Seminari**, els superiors, els quals s'encarregaven de cuidar els estudiants. Quan els seminaristes de Tarragona van anar a estudiar Teologia a Barcelona, al pis de la ciutat comtal, el primer any hi havia els operaris diocesans, però al segon any ja hi van entrar capellans diocesans com a responsables dels seminaristes. Aquest fou un **canvi essencial** per a la renovació del centre d'estudis precisament en un context de transformacions, de qüestionament del funcionament dels seminaris, de reunions arreu de l'Estat dels seminaristes de Seminaris Majors que volien modificar els centres d'estudis i seguir una dinàmica d'uns seminaris més oberts, de poder viure als barris...

El Josep Sementé també va detallar com el Sisco no volia viure al pis de Barcelona comprat pel bisbat, sinó que el seu desig era anar amb el sacerdot **Josep Farràs** al seu pis. Per tant, la seva causa va consistir en obrir-se al món i no viure en un lloc tancat com el Seminari. Amb aquesta idea els operaris no hi combregaven i, en conseqüència, es va produir aquest distanciament. El Josep va afegir que el Cisco va ser un **element clau en aquesta lluita** perquè va ingressar d'adult al Seminari, ja havia portat a terme una formació professional, tenia unes idees molt clares i projectava una certa imatge de serietat en les seves reivindicacions. Per tant, ningú podia retreure-li que no havia tingut una vocació clara o que no sabia el que volia, ja que sí que ho sabia. Tenia unes conviccions fermes i segures.

Miquel Sunyol

El jesuïta obrer del barri de Bonavista també em va parlar del Sisco però, en aquest cas, va ser més des d'un punt de vista documental, ja que va ser ell qui em va facilitar les cartes que el F. Vinyes es va intercanviar amb Mn. Farràs i també em va parlar del llibret commemoratiu que es va editar un any després de la mort sobtada del Francesc Vinyes. El llibret me'l va regalar l'Agustí.

Militants de la Joventut Obrera Catòlica (JOC)

En parlar amb els qui foren militants de l'apostolat seglar, sobretot els de la **JOC** que posteriorment van passar a partits polítics i sindicats, també van

mencionar la **col·laboració** que hi va haver amb els sacerdots obrers. Parlo de la Teresa Fortuny, l'Anna Guasch i el Pep Prats, que van ser a les Plataformes Anticapitalistes i al moviment comunista. Ells van reconèixer com els capellans més crítics i compromesos els van deixar reunir-se, fins i tot, als seus pisos particulars, citant entre ells Icomar.

Finalment, i per altra banda, he d'apuntar que, documentant-me per a la tesi doctoral, vaig trobar dues **notícies** sobre l'accident del F. Vinyes, on vaig poder apreciar amb molta claredat la **gran commoció** que va causar la seva pèrdua, ja que era una persona molt estimada. També ho fou per tots els joves amb qui es va relacionar als moviments de l'Acció Catòlica obrera i en altres ambients.

Com he dit al principi, la millor part de la recerca que vaig desenvolupar és la **cara humana**, i en el cas dels sacerdots i religiosos obrers de Tarragona i les persones i grups amb qui es van relacionar, he pogut corroborar de primera mà l'**amistat** i el vincle que els uneix, així com molts valors i ideals en comú, amb el seu anhel atemporal d'un món millor.

Moltes gràcies de nou al Miquel i a totes les persones que han organitzat i preparat aquest acte, a tothom qui ha vingut, i que serveixi per recordar, fer memòria i no caure en l'oblit.

VIDEO

Dades i imatges d'una vida

presentat per Ramon Torrents Martorell
(De les fotos també n'és l'autor)

Fem una pausa publicitària.

Miquel Sunyol

A mi, amb el Sisco, em passa el mateix que amb en Pere Casaldàliga.

Allà, hi ha un grupet de dones i homes que veig que parlen d'en Pere. M'hi acosto:

> Oh! El Pere, quin gran home! Un català universal! Jo vaig dormir un parell de nits amb ell.

I no sé per què canvien de conversa…

Per allà veig un grupet que estan parlant del Sisco. M'hi apropo.

> El Sisco, quin gran amic! Vam fer un parell de dies a Formentera.

I no sé per què canvien de conversa…

Presentem avui *LES CARTES D'EN SISCO*, les que va anar escrivint durant dos anys (juliol 1974 – juliol 1976) a Josep Farràs, qui ja fa anys va editar i publicar tota aquesta correspondència entre ells dos.

Qui és en Josep Farràs? Això ens ho explicarà en Josep Sementé.

Pel Sisco i per mi viure amb el Farràs va significar:

- Ens va obrir els ulls a una descoberta del compromís real amb el món obrer.
- Sortir d'una realitat molt pobra de Tarragona i participar amb trobades de capellans obrers amb anys d'experiència.
- Sentir-nos acollits fraternalment amb gens de ganes de donar lliçons, sinó d'acompanyar a descobrir el nostre compromís.
- Una obertura amb capellans i laiques on el tema del celibat es parlava i vivia serenament.
- Un pare espiritual real per tots nosaltres on el seu exemple i les seves reflexions valien més que mil paraules.
- Vàrem ser més de sis persones de Tarragona que passàrem pel pis d'en Farràs i ens va marcar.

Cartes d'un jove capellà (a les primeres encara no ho és) a un capellà ja madur, m'ha semblat bé veure com aquest jove capellà va entrant en el món eclesial, com es va relacionant amb el clergat de la diòcesi, com se sent rebut o rebutjat… Podria haver seleccionat altres paràgrafs, per exemple els que parlen del treball… Altres paràgrafs, per llegir-los, caldria seguir el consell que ens dona l'evangeli, el que acostumem a nomenar "*de Mateu*", el de "*entra a la teva cambra i tanca la porta*" (Mt 6, 6), llegir-los "*a pany i forellat*"… Però si algú s'anima, ni que siguin tres o quatre, podríem fer una "*vigília*" el capvespre del 15 de desembre.

Granà, 11-7-74

Aquests capellans, pensen molt, però no pesquen res. Et dona la impressió que tot el moviment està en mans d'ells, i s'empipen quan els dius que són els militants qui han de decidir el què els hi ateny. Tots pretenen influir en els militants.

L'Assens i jo ens ho mirem tot des de la barrera. Jo sobretot, perquè no pretenc "*convertir*" ningú, Déu me'n guard!

Dilluns, 26 [agost 1974]

Em començo a trobar una mica sol. La gent de la residència tenen una sèrie de condicionaments ambientals i "ideològics" que ja se'm fa una mica costa amunt l'estar-hi, però veig que he d'aguantar una mica i confiar que aviat pugui pescar un grup de gent d'empenta. Massa clerical tot allò, tots estan fets uns *paxàs*, i encara que jo no dic res, es nota una certa actitud d'atac i de justificació alhora, tal com m'esperava, però no tant. Dino aquí, a una "*barraquilla*" que hi

venen obrers d'altres empreses, perquè ells no poden avançar un quart d'hora el menjar del migdia. Miraré aviat de viure en un barri que està a prop d'aquí, però si he d'estar sol, m'ho he de pensar bé.

Sense data: [mitjans de 9 / 74?]

Per aquí, ja es comencen a formar *tingladets* de Drets Humans (per part dels *mandamassos*), d'Ass. de Cat, i altres coses per l'estil. Cal oferir alternatives, diuen els de La Floresta. El fotut és que tothom confia en la classe obrera, que aporti "*la carne de cañón*" per a omplir aquestes reunions, i per altres coses.

Reus, 10-11-74

Els qui m'estiren per tots cantons, són les vanguàrdies ideològiques i els capitostos de l'església de Tarragona. Estic sorprès! Inclús des d'aquí, a Barcelona, fan plans (Tano i la companyia). Els d'aquí han pretès endinyar-me en un equip sense dir-me ni piu, i m'ho han presentat com a cosa ja feta. M'he empipat molt i els he engegat a passeig. Coses del Martí i els òrgans de direcció. Inclús em tenien reservada una plaça a un nou lloc de culte que fan a Torreforta. De fet, fa riure. Prefereixo estar a Reus, al costat d'una gent que conec. Ara per ara, se m'escaparia de les mans aquesta fidelitat que dec a una gent que som amics, que ens coneixem i ens estimem. Vull dir la gent del barri.

Altrament, no sé si t'he dit que, arran d'una carta que vaig escriure als seminaristes d'aquí a Tarragona, l'Agustí ve cada cap de setmana al barri i estem tots dos junts, simplement estant al barri. Sembla que ens entendrem. Veiem que és un valor l'estar-hi i compartir, encara que de vegades sigui en el silenci, un temps en un ambient i en la seva situació pot servir-li també molt com a higiene mental. Per altra part, no em sento tan sol. Poc a poc ens anem obrint i contrastant els nostres punts de vista. Espero que sàpiga aguantar. El meu cas, em sembla que ja no té remei.

Reus, 1 desembre [1974]

S'estan orquestrant campanyes perquè els de muntanya baixin als barris, i assegurar el *tinglado*. Però el que passarà és que aniran als barris la gent fastiguejada de les ruralies, amb una mentalitat que no ajudarà gaire a la nostra Església. Encara no he perdut la capacitat de sorprendre'm d'aquestes campanyes, però m'ho miro ja amb un to sarcàstic, com a *impasse*.

Tinc la sensació que són els últims esbatecs per a pal·liar una situació que ja el *tinglado* considera causa perduda. No ho sé, però aquí no hi ha tantes "*entitats*", tants "*noms*", tantes "*comunitats*" que entorpeixin el que està per acabar-se. Solament s'aguanta per la capacitat que puguin tenir i la manya dels governants. La seva força és la cohesió. A més, se senten *avestruços* i això els hi dóna pau. Això és

una petita família, i tots ens coneixem. Tard o d'hora, hem de donar compte uns dels altres. El que l'Esperit rebutja, som més capaços de rebutjar-ho nosaltres aquí, perquè no som ni quatre gats. La cotilla estreta es destrossa més aviat. No crec que la gent es dediqui a posar *parxes*. No hi veig ni capacitat ni ganes.

Llegeixo això i no sé si m'entendràs, Potser no, perquè ni jo mateix m'ho entenc. Estic empipat. Feu un esforç.

Reus, 30 desembre [1974]

Et parlaria de l'angúnia que tinc quan penso que algun dia o altre em diran si em vull ordenar d'alguna cosa. Tot i que ho tens al cap, no deixarà de ser una sorpresa... Oració, silenci, pobresa, contemplació, lluita, socialisme, comunitat, militància, celibat, etc.

Reus, 17-2-75

Durant tot aquest temps han passat coses, no molt importants, però tinc la sensació que m'hi jugo una mica la pell. En primer lloc, ha vingut la "crida"; justament a la setmana entrant d'haver estat amb vosaltres. Bé, el bisbe no em cridà: va ser el Martí, però tant és, ja. El més sorprenent és que de principi està d'acord amb mi: Ves on vulguis, fes el que vulguis, però que surti l'"*experiència*" bé. Perquè cal donar una imatge diocesana on pugui reflectir-s'hi totes les aspiracions o vocacions pel món obrer: que els capellanets i els "*inquiets*" puguin dir: Això és nostre! Ja veus que de la parròquia me'n deslliuro, però hi ha damunt tota una càrrega diocesana "*que me n'he de fer responsable*".

En segon lloc: els jesuïtes estan muntant la Zona Pastoral a Tarragona (deixo de posar cometes) i m'han fet invitat d'honor, potser per l'assumpte de la encarnació diocesana, De fet, el plantejament no em desagrada, perquè tal com estan les coses, el salt de les estructures d'ara, de pastoral parroquial i "*dale que te pego*" a una altra situació més "*contemplativa*", potser es pot aprofitar aquest nivell de treball en equip -eficàcia mana- per a fer el canvi, i com a lloc de reflexió en trobar-nos amb l'impasse del que es porta a les mans. En la zona, es podrien "desenvolupar més favorablement els carismes personals", i així...

Tarragona, 14 abril 1975

A finals de mes, si no hi ha res que s'esboqui, anirem ja a viure al barri, al piset que ens vàrem mirar. Resulta que d'amagatotis el van comprar els jesuïtes, però ara no sé quin *follón* tenen amb el Provincial que no els deixa mudar-se de pis ni de barri i no sabien què fer-ne. Així ens l'han endossat a nosaltres. Encara no hem discutit l'assumpte de l'economia, però crec que els hi pagarem lloguer.

Tarragona, 30-4-75

Mira, sembla que quan em poso en contacte amb vosaltres immediatament hi ha "*crida general*". Aquesta vegada va ser el bisbe que em va convocar dimarts passat (dia feiner), a les 11 del matí a Montblanc. Toma! Vaig haver de sacrificar un dia de vacances i anar a "*casament*" a Montblanc. Resulta que l'home esta molt amoïnat perquè hi ha molts capellans que li han dit "*coses*", que ell, amb tot, no té res contra mi, etc. El fotut és que la majoria d'aquests capellans són joves. Ja te'n explicaré de coses, coses molt significatives.

Vaig haver d'experimentar altra volta aquella sensació de quan demanava feina per les fàbriques: ensenyar el cul. Almenys el bisbe sembla que em donarà "*feina*", tot i que els perills de la "*pèrdua d'identitat sacerdotal*" siguin incommensurables. Si d'aquí aleshores no passa res i l'Esperit no canvia de pensament, el 13 de juliol seré capellà, a Falset justament. De diaca no em va donar data. Potser per Corpus. Bé, i d'això ja n'hi ha prou.

Ja tinc les claus del pis! La feinada està a pagar-lo. A la fi, ha resultat una història molt divertida que ja us en faré tres pams.

Juliol 75?

Cada vegada ens estem distanciant més dels jesuïtes i dels josepets. Solament hem fet una reunió que va estar prou expressiva perquè hom perdés la il·lusió de tornar-ne a fer d'altres. Els jesuïtes solament estan per la tasca ideològica, patrocinant els grups independents i fent declaracions conjuntes amb tota mena de partits que hi ha per aquí. Ens demanen constantment que ens definim per tal de saber si estem amb ells o no. A la pràctica, ja ho veuen que no estem disposats a seguir les seves consignes i comencen a treballar per allunyar-nos dels seus punts d'influència (grup d'HOAC sobretot, militants que conec força). Això crea en mi moments de gran tensió, especialment una xerrada amb l'Àngel en què "*fraternalment*" ens tiràrem els plats pel cap, i altres. Sense a penes fer res, la maquinària ideològica ens està ofegant.

Els josepets han optat per ballar al so dels jesuïtes. A nivell de sector, estan molt marcats per l'obediència a l'orde i és impensable en ells deixar-se la parròquia i desistir del treball a l'escola com a professor o del treball a la fàbrica per motius del "*trato directo con los clientes*".

Franciscans. Sintonia, germanor. Pretenen retrobar avui i aquí el sentit dels fra menors, Quasi com nosaltres. Ells potser per obligació, per ofici, i nosaltres per esperit. Però al fons, és la mateixa situació de vida i el mateix sentit que donem a la pobresa.

Fa quasi un mes que soc capellà i estic encara repetint-m'ho. La "*dialèctica subjectiu-objectiu*" és molt fotuda de superar-la. Almenys, els que estan en parròquies, no passen aquests trànsols, perquè no s'ho han de repetir tant. Esdevenen un fet. Jo esdevinc una

interioritat. Fent balanç, en un mes solament he casat al meu germà i prou d'eucaristies i sagraments. Avui és dissabte, i els caps de setmana pesen una mica. No saber on anar, no tenir ningú per a poder celebrar la festa...

Tarragona, 6 octubre 75

Aquí a la casa ja comencen a haver-hi enrenous, no sé si per bé o per no tant. Resulta que som quatre ja. Aquell xicot, el Toni, que és del curs de l'Agustí, un bon dia se'ns presenta i ens diu que vol muntar la tenda aquí. S'ha buscat feina, i treballa de mecànic al Polígon. Però per això, hem hagut de trencar una llança davant les altes jerarquies, que comencen a sospitar. De fet, l'Agustí i aquest xicot són els últims d'una promoció que trigarà cinc anys a ser substituïda. Ens varen parlar de *numerus clausus*, de què si això per a ells és una experiència, que no s'agafi la línia, que no ens fem il·lusions, que hi ha molts llocs a cobrir, que ells podrien estar en parròquies iniciant reunions, catequesis i grups... Bé, estem aquí tots quatre. El Toni almenys intueix que la cosa va per aquí, no n'està del tot convençut, però vol veure que dona de sí tot això nostre.

Els franciscans viuen ara a 10 minuts de casa nostra, al barri del Pilar. Si fa o no fa, cada setmana ens trobem i sopem, i fem gresca i preguem junts. Aquest cap de setmana agafarem una tenda i ens n'anirem a la muntanya. Potser ells encara no han arribat a copsar-ne el to conflictiu de la seva vida i la seva actitud, però a poc a poc s'hi endinsen.

Una altra cosa: cada dia que passa, se'ns fa més palès una mena de boicot, per part dels capellans, de la nostra postura. Hi ha fets que no ens en sabem avenir. Pràcticament no se'ns compta per a res. Estem bloquejats. La gent aquesta parla molt de nosaltres i malament. El cas és que no ha vingut ningú a parlar i explicar-nos els seus punts de vista. El fet més significatiu, a part del que aquests dies aquí s'ha fotut un enrenou arran de la situació de les execucions (homilies, llistes d'homiliables, de la gent progre, que expressament no se'ns ha dit res), el fet significatiu és que fa poc s'ha fet una reunió de consell de presbiteri parlant sobre el "*jutjar*" el món obrer (els diaris en varen fer una referència). El ponent és en Xammar. Doncs es varen passar mitja reunió parlant dels capellans obrers i de nosaltres. M'han dit que solament va *tirar el capote* el Martí per fer-nos costat. El consell, en pes, va demanar explicacions i altres bestieses. És inclús empipador de dir-ho. (Tot això sense obrir boca de res, nosaltres). Però nosaltres, ja tenim massa maldecaps, i això és una mena de "*soslayo y edificacion*" el parlar-ne.

Tarragona, 14 novembre (1975)

En tres o quatre mesos que soc capellà, la cosa ja me l'he plantejada no sé quantes vegades i m'he hagut d'afirmar a mi mateix

quasi dramàticament, diria, "*Yo sigo*", i t'ho he de dir, a tu i a tots, a pesar de tot, potser perquè no ho veig gaire clar, per sempre. Però no et pensis, que estic al fons content, perquè ens ajuda tot això a ser més fidels al Crist dels pobres i al nostre món... Em falta bagatge, ja ho veus, això és un sortir de l'ou, que no t'ho imaginaves simplement tan fotut, Al fons, res.

Arran de tot això de Franco, el bisbe va demanar a tots que preguéssim per la seva salut, i no em vaig estar d'escriure'l dient-li l'accident i la gravetat dels dos aprenents; més que res, per accentuar les contradiccions. Encara no m'ha tornat contesta. No vaig poder per més que dir-li el que era el sofriment, el que pateix la classe obrera... No sé, estava empipat.

23 / 1 /1976

Les teves comunicacions sobre la trobada han estat molt interessants, sobretot per la seva "*plasticitat*"; ens van ajudant a reflexionar. Inclús el Martí Vicari s'hi ha engrescat força, tot i que encara no l'entenem gaire. No crec que s'ho prengui com a joc, que sigui insincer quan ens parla de què ell més que ningú, potser, viu a flor de pell la contradicció amb la institució. Però no és el mateix, perquè se situa en una altra perspectiva que la nostra. Ell també vol reflexionar amb nosaltres en l'aprofundiment de l'aspecte ministerial que apuntàvem, però no arribàvem al fons. Nosaltres necessitem més que mai, ara, degut a la reacció dels capellans -francament pessimista respecte a nosaltres- aprofundir i apuntalar-nos. No per mi mateix, que soc d'una altra pasta, sinó pels amics nostres que ens trobem en comunitat, a la fàbrica, al barri. És que la nostra postura deu sonar com una crítica al ministeri que s'està fent, que fan; i això vol dir que hi ha "*tornillos*" que no estan del tot ben ajustats. Sens dubte, que exercir el ministeri de la paraula en el silenci i la pobresa és una cosa que no s'entén gaire. Potser és contradictori. Ser un pobre amb els pobres no té "*mèrit*". Les nostres capacitats les hem de fer treballar -d'aquí la formació- inclús en el món del treball. No val l'anorreament, el simple compartir, l'estar, el compromís contemplatiu. Els trets ens venen d'aquestes crítiques, però, per altra part, teòricament, es rebutja el paper del lideratge, i no són conseqüents. Tu creus que algun dia ens entendran?

Em permeteu fer un salt? Un salt de 10 anys: del gener del 76 al gener del 86. Això escrivia el Sisco:

> Sense tu ens anem pervertint, entrem poc a poc en el sistema i poc a poc les raons van difuminant-se. Ens queda, podríem dir, l'"*opció fonamental*", però fora d'aquí ho anem relativitzant tot. Encara resultarà un signe de maduresa cristiana! T'ho dic perquè a Riu-Clar estem a punt -encara hi ha bastants entrebancs- d'agafar un localet.

Si vols llegir tota aquesta carta

I ara aquest "*sense tu*" no és en Josep Farràs, sinó aquest "*sense tu*" sóc jo, que havia agafat una excedència a la feina per anar a fer el "*turista*" per Amèrica Llatina (Brasil, Bolívia, Veneçuela).

Tres o quatre mesos més tard, ja de retorn a Tarragona, vaig veure que ja havien agafat, no "*el localet*" de Riu Clar, sinó la Parròquia de Camp Clar.

Quin signe més gran de maduresa cristiana!

Fem una pausa publicitària

El Sisco, a una de les seves cartes parla "*d'una xicota de Bonavista, que és assistenta social, jo no la conec*".
A la carta següent ja sap que aquesta "*noia de Bonavista també és IMS, i treballa en una escola professional. És basca*".

Aquesta trobada d'avui l'havíem pensat pel 16 d'octubre, però el 16 d'octubre la "*xicota de Bonavista*" feia festa d'aniversari i ens calia respectar la seva il·lusió i la seva festa.

La Maite celebrava els 100 anys…

Encara pots participar a la festa…

REACCIONS…

Fragments extractats per Victorí Martín del fulletó

SISCO:
UN TESTIMONI I UNA ESPERANÇA,

publicat en el primer aniversari del seu traspàs.

La Pili i en Victorí van llegir 12 breus impressions dels primers dies després de la mort del Sisco. Ens donen una semblança amicable i afectuosa de les múltiples sensibilitats i il·lusions del Sisco. El seu tarannà obert, proper, profund, fidel a Jesús, als pobres en la clase obrera.

Pili i Victorí

A la matinada moria el Sisco, el meu company, el meu amic que tant estimava i amb qui tant estimàvem. El seu bagatge: un sarró, el seu sarró, el seu company de camí inseparable, carregat del treball, dels joves de la JOC …, i una agenda plena d'adreces dels vells i els nous amics… I l'entrepà que a la nit li havia preparat, ai las!, per darrera vegada. I, per damunt de tot, l'opció pel Crist i pel món obrer que sempre l'acompanyava.

"... que tenemos que hablar de muchas cosas,
compañero del alma, compañero

Agustí

Tú eras el amigo que sonreías a las alegrías y compartías los problemas. Te damos gracias, Sisco, por haber fundado esperanza en nosotros, por habernos hecho personas críticas, salir de la pasividad y porque tu fe en el hombre nuevo la podemos convertir en realidad.

Perquè t'estimem, Sisco, se'ns fa difícil ara admetre la teva absència.

Joves de la JOC

> Apreciado amigo... dile a ese Dios de la justicia que ya hemos secado el llanto, que volvemos a reír, que seguimos trabajando, acordándonos de ti.
>
> *Mª Luisa, (Icomar)*

El Sisco estimava la seva gent, i això per mi, comença a tenir la seva importància. I la seva gent estimava el Sisco. Això té tota la importància del món.

Sebatià Heredia

> Te has ido al amanecer sin previo aviso / dejándonos tu vida terminada / y tu tarea sin terminar /... hermano Sisco, amigo. / Hoy nos dejas el recuerdo de tu risa,/ hermano Sisco, amigo./ Quisiéramos saber soñar contiguo / y forjar ese mundo solidario de hermanos/ hermano Sisco, amigo.
>
> *María Cinta Calzado*

No ho sé. Però si un dia (que jo tampoc el veuré) sonen "*les campanes de la llibertat*", tots creurem que tu estàs ben fort repicant una d'elles. Serà la d'una esglesiola romànica mig perduda entre muntanyes? La de Sant Quirze de Taüll? Serà la d'una petita ermita del Montsant? O les teves mans, unes entre mils, tiraran de la grossa campana de la catedral, ja presa pel poble?

Miquel Sunyol

> Francesc, alba esclatant, mirada límpida/ batec de tots els cors, amic immens!/. Riuràs avui, sé cert, de la retòrica/ que entre ombres i esperances, t'adrecem.
>
> *Joan Roig*

...descentrat, sense un moment de sosec, parat, bitxo solitari, deixat una mica de la ma de Déu. Però sento Déu com aquesta maleïda calor, xafogosa, més empipadora que res, que t'hi trobes atrapat i no pots atrapar-la. Ni l'aigua fresca ni res pot fer-la fugir. I l'aigua fresca em

fa suar més i tenir-ne més. Cal deixar-lo estar, el calor, que ell fa la seva via i fa el que ha de fer.

Primer treball del Sisco a Tarragona.
Escriu a Josep Farràs, (7/8/74)

Pregàvem, recitàvem els salms, callàvem... Vàrem escriure en una pedra de pissarra: serem fidels en la opció pels pobres. I la vàrem enterrar tocant a una paret. Em sorprenia d'ell aquella debilitat pels monestirs, aquelles anades als llocs de pregària. Era l'amic compromès, punt de referència, sempre hi podies anar.

Pere Dalmau

Primera setmana del juliol de 1975.
Preparant-se per a l'ordenació sacerdotal
a la petita ermita de Sant Quirze, a Taüll.

Sisco, un home fidel: fidel al món obrer, als pobres, a una fe evangèlica. Ja des del seminari, i a la JOC, els capellans obrers; a Icomar; "*una porta sempre oberta*". La serenor del Sisco m'impressionava. El seu somriure, el seu saber escoltar, la seva profunda convicció feien que sintonitzés amb qualsevol persona compromesa, creient o no creient... "*...L'alè del Sisco continua*".

Josep Sementé

Sisco vivia el sacerdoci des d'una opció pels pobres i les classes treballadores. El convenciment del Sisco d'una església fidel al missatge del Crist el va impulsar a formar la comunitat cristiana d'Icomar (1975). Petit grup, divers, que compartíem l'eucaristia, la vida i les experiències del treball, el barri, la parella, el celibat i també les festes, les vacances... A nivell estatal es participava també en les Comunitats Populars de Base. Per motius personals, de treball, etc.es va desfer l'any 1984. Cal reflexionar-ho.

Comunitat cristiana d'Icomar

Empezamos a conocerlo en la misa, pero luego fue más un amigo, un compañero en la calle. Nos hablaba de un movimiento de jóvenes obreros, de opción por los pobres, de aprender a ser críticos y a luchar por unos ideales y valores que aprendimos junto a él. Nos habló de una fe en la calle, en el trabajo, en la escuela. Toda su vida, su lucha iba dirigida a conseguir que la gente llegase a ser UN HOMBRE NUEVO. Para nosotros el hombre nuevo era él; nuestro modelo es Sisco.

Hasta ahora, Sisco.

Els joves de la JOC

Sempre en tu un mot d'amic/ i una mà estesa posada a l'espatla/ i un somriure que treia el neguit/ i feia nàixer la calma enyorada.

Ricard Cabré

Eo! Eo!, la cantinela que ens feia adonar la presència del Sisco. En la sala de repàs nens i nenes salten, riuen entorn del nostre amic Sisco. Una festa improvisada. I qui ho havia de dir, ...de comiat!. Al cotxe comença la xerrameca, content, esperançat. Mai no l'havia vist tant il·lusionat. Pressentíem que era l'última xerrada?

Mª Dolors Tribó

Com és habitual aprofitem l'aniversari del Joaquim i de l'Eloi (14 desembre) per fer la trobada del Nadal amb els amics. Els petits reben especial atenció, però una de les persones amb qui connecten més és amb el Sisco, com una mostra d'un sentiment implícit d'estimar la vida, de l'espontaneïtat i la veritat que porten els nens inscrita en la seva rialla. A nosaltres ens queda la seva rialla per sempre.

Àngels i Joaquim

I un espai de participación

Encara pots participar…

Aquests dies he rebut una convocatoria per aquest 14 de noviembre per assistir a l'acte d'obertura del centenari del naixement de Mn. Dalmau.

Espero que el

11 d'abril del 2049

els que anireu quedant no faltareu a la cita.

I pel mateix preu, no deixeu de mirar:

EN EL XXV ANIVERSARI DE LA MORT D'EN FRANCESC VINYES I SABATÉ